LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS

2018 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2019-02-08 Nr. 5R - 17
Vilnius

TURINYS

I. VADOVO ŽODIS....2
II. VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS....2
KITA INFORMACIJA....13
III. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI....15
IV. PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS....21
V. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS....21

I. VADOVO ŽODIS

2018 m. Valstybinio patentų biuro (toliau – VPB) veikloje daugiausia dėmesio skirta įstaigos veiklos efektyvinimui ir Vyriausybės programos įgyvendinimui.

Praėjusiais metais įgyvendinta visa eilė priemonių, kuriomis pasiekti didesni įstaigos veiklos efektyvumo rodikliai. Visų pirma, patobulinti veiklos procesai ir biuro veikla sertifikuota ISO 9001:2015 kokybės standartui. Atitikį šiam tarptautiniam kokybės vadybos sistemos standartui pavyko pasiekti peržiūrėjus veiklos procesus ir įvertinus jų veiksmingumą. Įdiegus standartą įgyvendinti ir kai kurie *Lean* metodikos elementai, pavyzdžiui, procesų efektyvumas jau įdiegus standartą vertintas sudarant procesų vertės žemėlapius. Antra, visiškai skaitmenizuoti patentų, prekių ženklų ir dizaino registrų popieriniai dokumentai. Skaitmenizavimas buvo paskutinis darbas, kurį reikėjo atlikti ruošiantis perėjimui į visiškai elektroninį prekių ženklų ir dizainų registravimo procesą. Šių registrų duomenys jau daugelį metų yra nemokamai prieinami viešose elektroninėse duomenų bazėse, tačiau praėjusiais metais patentų registro duomenys buvo dar labiau atverti visuomenei – šie duomenys padaryti viešai prieinamu XML formatu. Taip pat vyko techninis pasirengimas siekiant šiuo atviru formatu atverti ir prekių ženklų bei dizaino registrų duomenis. Trečia, metų bėgyje nuolat tobulintos VPB informacinės sistemos. Šiuo nenutrūkstamu procesu siekta sukurti ne tik naudotojams patogias elektronines paslaugas, tačiau ir kuo labiau efektyvinti biuro veiklą. Ypač daug dėmesio pareikalavo informacinių sistemų peržiūra, siekiant prisitaikyti prie procesų pasikeitimų, susijusių su naujos redakcijos Prekių ženklų įstatymo įgyvendinimu. Ketvirta, praėjusiais metais buvo patikslinta įstaigos administracijos struktūra. Šis struktūros pakeitimas leido daugiau resursų skirti itin svarbiai veiklos sričiai – prekių ženklų ekspertizėms, taip pat sutaupyti dalį darbo užmokesčio lėšų, kurios 2019 m. bus skirtos darbuotojų atlyginimų kėlimui. Dėl minėtų pokyčių esminiai biuro veiklos rodikliai atitiko planuotas reikšmes, o kai kuriais atvejais viršijo. Pavyzdžiui, prekių ženklų ekspertizės buvo atliekamos beveik dešimtadaliu (9 proc.) greičiau negu planuota.

Norėčiau išskirti ir padidėjus žinių apie pramoninę nuosavybę lygį versle. Žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes verslo subjektų skaičius pasiekė 78 proc. (4 proc. daugiau nei planuota). Apklausos rezultatai iliustruoja, visų pirma, kad pramoninė nuosavybė yra aktuali ir naudojama kaip įrankis pridėtinei vertei kurti. Taip pat rezultatai patvirtina, jog VPB atliekama visuomenės švietimo veikla buvo nukreipta tinkama linkme.

2018 m. daug dėmesio skirta Vyriausybės programos įgyvendinimo priemonei, skirtai intelektinės nuosavybės sistemos pertvarkai atlikti. Įgyvendinant šią priemonę, rugpjūčio mėn. Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos tarptautiniai ekspertai Lietuvai pateikė intelektinės nuosavybės sistemos tobulinimo rekomendacijas. Šių rekomendacijų įgyvendinimo kryptys toliau brėžiamos teisingumo ministro sudarytoje tarpinstitucinėje darbo grupėje, kuri praėjusiais metais susitiko tris kartus. VPB šiose veiklose aktyviai dalyvauja prisidėdamas dalykinėmis žiniomis ir teikdamas reikiamą techninę pagalbą.

II. VEIKLOS PLANO ĮGYVENDINIMAS

VPB veikiantis pagal Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2006 m. kovo 27 d. įsakymu Nr. 1R-100 patvirtintus nuostatus, 2018 metais vykdė savo misiją – įteisinti išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus ir užtikrinti visuomenės pramoninės nuosavybės apsaugos poreikius.

VPB prisideda prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos plano, patvirtinto 2017 m. kovo 13 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 167, prioritetų įgyvendinimo: III prioriteto „Viešojo sektoriaus efektyvumo ir skaidrumo didinimas“ ir IV prioriteto „Darni ir konkurencinga ekonomikos plėtra“.

2018 m. VPB prisidėjo prie Teisingumo ministerijos vykdomos programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ vykdymo. Programa skirta užtikrinti efektyvią pramoninės nuosavybės objektų teisinę apsaugą: siekiama populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones ir galimybes bei sudaryti kuo palankesnes sąlygas užregistruoti pramoninės nuosavybės objektus.

2018 metais prioritetinėmis laikytos šios veiklos sritys, kuriose pasiekti šie rezultatai:

- *elektroninių paslaugų kokybės gerinimas*;

VPB savo veiklą planuoja atsižvelgiant į Teisingumo ministro valdymo sričių strateginį veiklos planą, prisidedant prie šio plano strateginio tikslo – „Padidinti teisinių institucijų paslaugų patogumą vartotojams ir jų efektyvumą“ įgyvendinimo. Nuo 2017 m. visos VPB teikiamos paslaugos yra pasiekiamos elektroniniu būdu. Tokiu būdu įgyvendinant šį strateginį tikslą 100 proc. pasiektas efekto kriterijus – „Teisinių institucijų paslaugų, pasiekiamų elektroniniu būdu, dalis, proc. (E-02-01). 2018 m. pasiektas 80 proc. elektroninių paslaugų prieinamumas 4-uoju (bendradarbiavimo) lygiu.

- *ISO 9001:2015 kokybės sistemos įdiegimas VPB;*

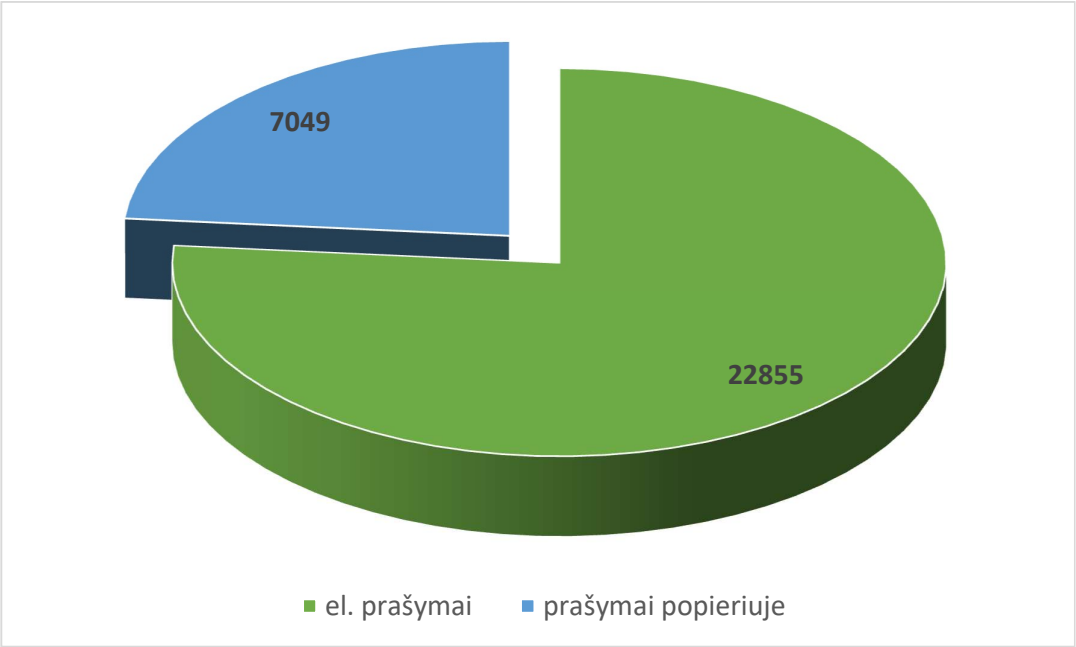
2018 m. liepos 3 d. VPB suteiktas atitikimo vadybos sistemos standartui ISO 9001:2015 sertifikatas Nr. 266761-2018-AQ-FIN-FINAS išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus (patentus, prekių ženklus, dizainą) įteisinimo procesams, visuomenės švietimo pramoninės nuosavybės klausimais procesams bei palaikantiems procesams. Siekiant užtikrinti VPB atitiktį šiam vadybos sistemos standartui buvo peržiūrėtos VPB teikiamos paslaugos, užtikrinant atitinkamų jų kokybės lygį.

- *veiklos efektyvinimas;*

Remiantis Viešojo sektoriaus įstaigų tobulinimo gairių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. gegužės 16 d. nutarimu Nr. 495 „Dėl viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių ir viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ 29 punkto reikalavimais ir vadovaujantis šiuo nutarimu patvirtintu Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos tobulinimo gairių įgyvendinimo veiksmų plano 2.3.1 punktu, buvo įgyvendintas VPB administracijos struktūros pertvarkymas. Nuo 2019 m. sausio 1 d. panaikinta VPB direktoriaus pavaduotojo, kuruojančio Informacinių technologijų, Bendrųjų reikalų ir Pramoninės nuosavybės informacijos skyrius, pareigybė bei panaikinti Prekių ženklų ir dizaino skyriaus Ekspertizių poskyris ir Registrų administravimo poskyris. Šiuose poskyriuose dirbantys darbuotojai buvo priskirti prie Prekių ženklų ir dizaino skyriaus, o poskyrių vedėjų pareigybės pakeistos į patarėjų pareigybes.

2018 m. VPB prisidėjo prie Teisingumo ministro valdymo sričių 2018 – 2020 m. strateginio veiklos plano programos „Paslaugos gyventojams ir verslui“ (02 001) tikslo vykdymo – užtikrinti efektyvią pramoninės nuosavybės objektų teisinę apsaugą (02). Programos tikslo rezultato kriterijus – „Elektroniniu būdu paduotų prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų, kurie gali būti paduoti elektroniniu būdu, proc.“ (R-02-001-02-02) – 2018 m. įvykdytas 76 proc. (1 pav.).

Naudojantis VPB elektroninių paslaugų sistemomis, per 2018 metus gauta 70 patentų paraiškų, 1519 prašymų dėl Europos patento įsigaliojimo Lietuvos Respublikoje, 2173 prekių ženklų paraiškų, 68 dizaino paraiškos ir 17 372 prašymai atlikti veiksmus patentų, prekių ženklų ar dizaino registruose, 9 protestai.

1 pav. Elektroniniu būdu paduotų prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų, kurie gali būti paduoti elektroniniu būdu.

Siekiant tikslo įgyvendinimo VPB vykdė uždavinį – tinkamai registruoti išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus ir informuoti visuomenę apie pramoninės nuosavybės apsaugą (02-01). Uždaviniui įgyvendinti 2018 m. pasirinktos trys priemonės:

1 priemonė. Išduoti patentus ir registruoti prekių ženklus, dizainą, puslaidininkinių gaminių topografijas ir tvarkyti valstybės registrus 02-01-01

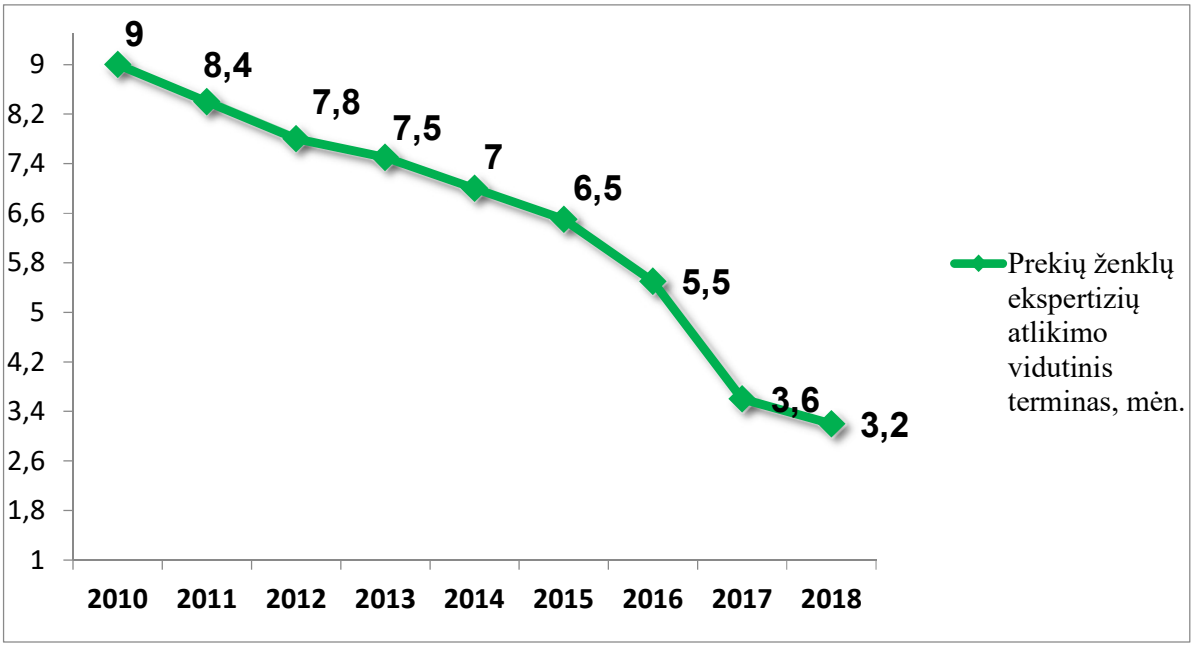
Užtikrindamas uždavinio įgyvendinimą VPB priėmė prašymus išduoti patentus, registruoti prekių ženklus ir dizainą.

PADUOTŲ PARAIŠKŲ ATASKAITA

			Metai / paraiškų skaičius		Pokytis % 2017/2018
			2017	2018	
Išradimai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	81	81	0
		Užsienio pareiškėjų	46	24	-48
	Pateikti skelbimui Europos patentų apibrėžčių vertimai		1844	1998	8
	Papildomos apsaugos liudijimo (PAL) paraiškos		44	34	-23
		Iš viso	**2015**	**2137**	**6**
Puslaidininkinių gaminių topografijos	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	0	0	0
		Užsienio pareiškėjų	0	0	0
		Iš viso	**0**	**0**	**0**
Prekių ženklai	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	2781	2744	-1
		Užsienio pareiškėjų	281	280	0
	Pranešimai apie prekių ženklų tarptautines registracijas, išplėstas pagal Madrido protokolą		1437	1600	11
		Iš viso	**4499**	**4624**	**3**
Dizainas	Nacionalinės paraiškos	Lietuvos pareiškėjų	41	61	49
		Užsienio pareiškėjų	0	7	700
	Pranešimai apie tarptautines pramoninio dizaino registracijas, išplėstas į Lietuvos Respubliką		103	52	-49
		Iš viso	**144**	**120**	**-17**
	Iš viso		**6658**	**6881**	**3**

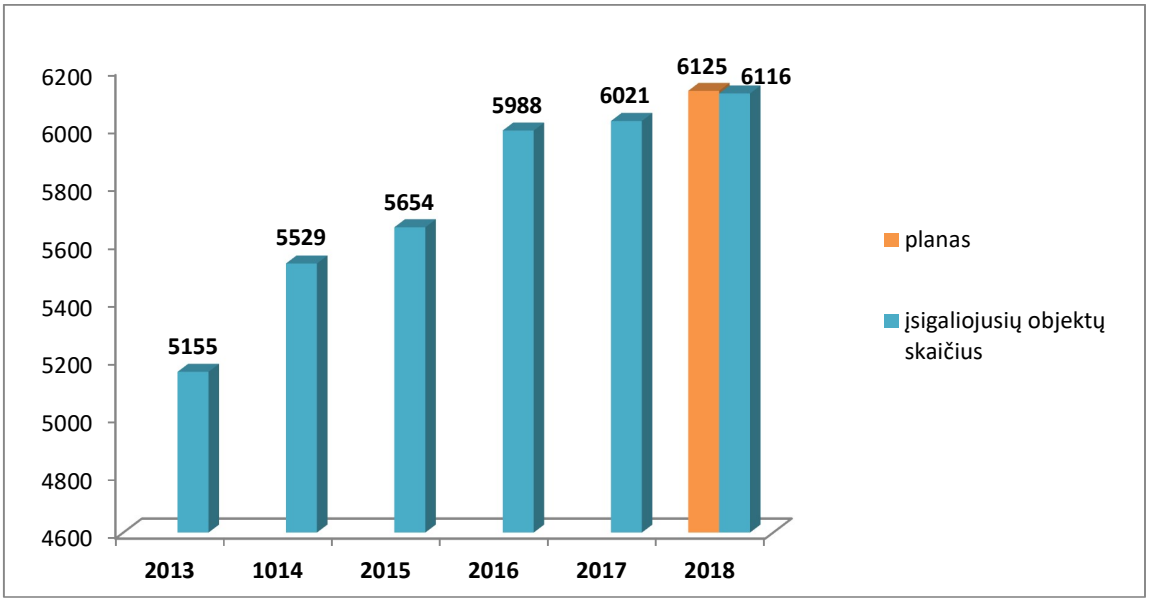
Uždavinio produkto vertinimo kriterijus – „Prekių ženklų ekspertizių atlikimo vidutinis terminas, mėn.“ (P-0201-02-01-01).

Siekiant sudaryti sąlygas visuomenei greičiau ir efektyviau įgyvendinti savo teises į pramoninės nuosavybės objektus, buvo trumpinamas prekių ženklo paraiškos ekspertizės terminas. 2018 m. terminas iki prekių ženklo ekspertizės pradžios sutrumpėjo 0,4 mėn. palyginus su 2017 m. (nuo 3,6 mėn. iki 3,2 mėn.) ir 0,3 mėn. palyginus su planuotu 2018 m. rodikliu (3,5 mėn.) (2 pav.).

2 pav. Prekių ženklų ekspertizių atlikimo vidutinis terminas, mėn.

Uždavinio produkto vertinimo kriterijus – „Pagal nacionalines procedūras įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius, vnt.“ (P-0201-02-01-02). 2018 m. šio kriterijaus reikšmė – 6116 objektų – išaugo 1,6 proc. palyginus su 2017 m. (3 pav.).

3 pav. Įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius

Įgyvendindamas programos priemonę VPB 2018 m. veiklos plane numatė atskirus veiksmus, susijusius su paraiškų priėmimu, ekspertizių atlikimu ir teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimu. 2018 m. VPB atliko 100 patentų paraiškų ekspertizių, t. y. 49 proc. mažiau nei 2017

m., 4660 prekių ženklų paraiškų ekspertizių, t. y. 191 ekspertize daugiau palyginus su 2017 m., 105 dizaino paraiškų ekspertizes, t. y. 20 proc. mažiau nei 2017 m.

Atlikdamas išimtinių teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo veiksmus VPB 2018 m. išdavė 92 Lietuvos Respublikos patentus, t. y. 36 proc. mažiau nei 2017 m. Pažymėtina, kad patentų išdavimo rodiklis tiesiogiai priklauso nuo gautų patentų paraiškų skaičiaus.

2018 m. Lietuvos Respublikoje įsigaliojo 1998 Europos patentai, t. y. 8 proc. daugiau nei 2017 m. Pažymėtina, kad ženkli įsigaliojančių Europos patentų augimo tendencija stebima jau keletą metų iš eilės.

2018 m. buvo įregistruoti 2632 prekių ženklai, t. y. 3 proc. daugiau nei 2017 m. 2018 m. 1300 tarptautinių prekių ženklų registracijų suteikta apsauga, t. y. 4 proc. mažiau registracijų nei 2017 m.

Registruodamas išimtines teisės į pramoninį dizainą VPB 2018 m. įregistravo 39 dizainus, t. y. 30 proc. daugiau nei 2017 m. 2018 m. 55 tarptautinėms dizaino registracijoms suteikta apsauga, t. y. 55 proc. mažiau nei 2017 m.

Spręsdamas ikiteisminius ginčus dėl teisių į pramoninės nuosavybės objektus registravimo VPB Apeliacinis skyrius nagrinėjo apeliacijas ir protestus teisės aktų nustatytais atvejais ir tvarka. 2018 metais Apeliacinis skyrius išnagrinėjo 6 apeliacijas dėl prekių ženklų, t. y. 9 apeliacijomis mažiau nei 2017 m. Taip pat išnagrinėti 126 protestai dėl prekių ženklų. 2018 metais išnagrinėta 2 proc. daugiau protestų nei 2017 m.

2018 metais Vilniaus apygardos teismui buvo apskųsta 11 Apeliacinio skyriaus priimtų sprendimų. Teismo sprendimų, kuriais būtų pakeisti Apeliacinio skyriaus sprendimai, 2018 m. nebuvo.

2018 m. Apeliacinio skyriaus sprendimu pilnai ar iš dalies pakeisti 2 ekspertų priimti sprendimai.

Siekiant plane numatyto uždavinio VPB 2018 m. 9 proc. sutrumpino terminą iki prekių ženklo paraiškos ekspertizės pradžios. Taip pat pažymėtina, kad 2018 m. prekių ženklų paraiškų (kurios nereikalauja paraiškos trūkumų šalinimo) ekspertizių, atliekamų ne ilgiau kaip per 2 d. d., dalis sudarė 84 proc.

Atsižvelgiant į VPB veiklos specifiką bei siekiant stiprinti VPB darbuotojų administracinius ir profesinius gebėjimus, didelis dėmesys 2018 m. buvo skiriamas VPB darbuotojų mokymui ir kvalifikacijos tobulinimui. VPB darbuotojai dalyvavo įvairiuose mokymo renginiuose Lietuvos bei užsienio mokymo įstaigose ir institucijose (Europos patentų akademijos, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (toliau – ESINT), Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (toliau – PINO) organizuojami mokymai). 2018 m. 51 VPB darbuotojas dalyvavo 91 mokymuose pagal VPB direktoriaus 2018 m. kovo 12 d. įsakymu Nr. 3P-28 patvirtintą mokymo planą 2018 metams.

Tobulinant VPB veiklos kokybės sistemą bei veiklos efektyvumą, 2018 m. liepos 3 d. VPB kokybės vadybos sistema buvo sertifikuota pagal ISO 9001:2015 standarto reikalavimus. ISO 9001:2015 standartas buvo įdiegtas įgyvendinant bendradarbiavimo projektą su ES intelektinės nuosavybės tarnyba (projektas inicijuotas 2017 m.). Šį projektą VPB įgyvendino kaip pilotinė tarnyba. Rengiantis kokybės vadybos sistemos išorės auditui, atliktas VPB procesų vidaus auditas. Atliktas išorės auditorių vertinimas – be neatitikčių.

Projekto metu patvirtinta VPB kokybės politika, sukurti išradimų, prekių ženklų, dizaino registravimo, pramoninės nuosavybės informacijos teikimo sričių procesų aprašymai ir procesų vertinimo rodikliai. Taip pat sukurtas kokybės tikslų ir rodiklių hierarchinis modelis, kuriame atsispindi ryšiai tarp siekiamų tikslų ir jų vertinimo kriterijų, nustatyti ryšiai tarp skirtingo lygio vertinimo kriterijų.

Kokybės vadybos sistemos įdiegimas tapo pagrindiniu pastarųjų metų VPB uždaviniu siekiant visose organizacijos veiklos srityse užtikrinti kokybę ir nuolatinį veiklos gerinimą bei didinti vartotojų pasitenkinimą VPB teikiamomis paslaugomis. Siekiant kryptingai planuoti ir įgyvendinti gerinimo iniciatyvas, suformuluota nauja VPB veiklos vizija – „Prieinama ir vertę kurianti pramoninė nuosavybė“. Joje siekiama išreikšti ilgalaikę VPB veiklos kryptį ir pagrindinį veiklos principą – orientavimąsi į vartotojų poreikius. Vizija akcentuoja, jog teisės į pramoninės nuosavybės objektus turėtų būti įgyjamos nesudėtingai, o jau įgytos teisės jų turėtojams kurtų pridėtinę vertę. VPB siekia

šios vizijos įgyvendinimo nuolat tobulindamas veiklos procesus ir teikdamas informacinę ir metodinę pagalbą apie pramoninės nuosavybės galimybes.

Siekiant trumpinti VPB teikiamų paslaugų atlikimo terminą, pritaikyti ir tam tikri *Lean* metodikos elementai – sudarytas Prekių ženklų ir (ar) Dizaino registrų administravimo paslaugų, procesų vertės žemėlapis, analizuojant šių registrų procesus, susijusius su pakeitimų registruose atlikimu. Siekiant pašalinti vertės nesukuriančius veiksnius iš proceso, parengtas veiksmų planas, kuriame numatytos veiklos, daugiausiai susijusios su elektroninių paslaugų sistemų supaprastinimu ir prieinamumu vartotojui.

Siekiant įvertinti pareiškėjų pasitenkinimą VPB aptarnavimu bei teikiamų paslaugų kokybę, buvo atliekama apklausa. Remiantis apklausos rezultatais, nustatyta, kad, pasitenkinimo VPB aptarnavimu ir teikiamomis paslaugomis lygis – 79 proc.

Taip pat 2018 m. buvo atliekama darbuotojų apklausa siekiant išsiaiškinti jų nuomonę apie darbo sąlygas, darbo organizavimą, kolektyvo tarpusavio santykius.

Nuo 2017 m. visos VPB paslaugos yra pasiekiamos elektroniniu būdu. Siekiant pagreitinti ir supaprastinti VPB paslaugų teikimą, Prekių ir paslaugų klasifikacijos duomenų bazė (Nicos klasifikacija) integruota į elektroninę paraiškų padavimo sistemą. Šis patobulinimas palengvino prekių ženklo paraiškos pildymą elektroniniu būdu, nes prekes ir paslaugas, kurioms siekiama apsaugos, pildant prekių ženklo paraišką galima pasirinkti paprasčiau. Atsižvelgiant į tai, kad netinkamas prekių ir paslaugų klasifikavimas sudaro didžiąją pateikiamų paraiškų su trūkumais dalį, prekių ir paslaugų sąrašo integravimas į elektroninę sistemą suteikė pareiškėjui galimybę užpildyti paraišką tinkamai, tokiu būdu išvengiant tolesnio komunikavimo su VPB šalinant pateiktų dokumentų trūkumus.

2018 m. plečiant ir tobulinant elektronines paslaugas sukurta internetinė skaičiuoklė, leidžianti patogiai apskaičiuoti ir sumokėti metinius patentų galiojimo mokesčius, taip pat papildomos apsaugos liudijimų terminų skaičiuoklė.

Bendradarbiaujant su Europos patentų tarnyba (toliau – EPO), VPB visiškai skaitmenizavo likusius patentų dokumentus. Skaitmenizuoti 1993-2005 m. laikotarpio nacionaliniai patentai Nr. 3001-5241. Šie patentai anksčiau buvo prieinami PDF forma, kurioje nebuvo galima atlikti tekstinės paieškos. Duomenys apie šiuos patentus yra pasiekiami Lietuvos Respublikos patentų duomenų bazėje ir „Espacenet“. Tai naudotojams sudarys sąlygas paprasčiau atlikti išsamią paiešką ir surasti reikalingą informaciją apie šiuos išradimus.

2018 m. skaitmenizuoti Prekių ženklų ir Dizaino registrų popierinėse bylose esantys duomenys, vyko paruošiamieji darbai šių registrų duomenų atvėrimui atviru XML formatu. Įdiegtas prekių ženklų ir dizaino registrų programinės įrangos korespondencijos modulis, kurio pagalba su pareiškėjais ir savininkais komunikuojama elektroniniu būdu. Įvykdytos Prekių ženklų registro ir Dizaino registro administravimo sistemos programinės įrangos technologijos atnaujinimo paslaugų pirkimo procedūros (paslaugos nupirktos iš antro karto, nes pirmajame pirkime nebuvo pateikta pasiūlymų); šių registrų administravimo sistemos programinės įrangos technologijos atnaujinimo darbų pabaiga numatoma 2019 m. balandžio mėn. Rugsėjo mėn. VPB interneto svetainė perkelta į „Mano Vyriausybė“ portalą https://vpb.lrv.lt.

Įgyvendinant IT sistemų saugos reikalavimų ir rizikų vertinimo audito išvadas, įrengtas visose VPB patalpose veikiantis ir saugumo reikalavimus atitinkantis Wi-Fi ryšys. Atnaujintas VPB intranetas.

Siekiant tobulinti VPB teikiamų paslaugų ir veiklos reglamentavimą 2018 m. buvo parengti šie teisės aktų projektai:

- Įgyvendinant Europos Sąjungos prekių ženklų reformą ir rengiantis perkelti į Lietuvos Respublikos teisę 2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, VPB darbo grupėje parengtas šią direktyvą įgyvendinantis Prekių ženklų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (nauja redakcija) ir Mokesčių už pramoninės nuosavybės objektų registravimą įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, kurie buvo priimti 2018-12-04 ir įsigaliojo nuo 2019 m. sausio 1 d. Taigi visos minėtos direktyvos nuostatos buvo perkeltos į Lietuvos Respublikos teisę iki nustatytos datos.
- Įgyvendinant Prekių ženklų įstatymo pakeitimus parengti šie teisės aktų projektai:

- Parengtas ir Teisingumo ministerijai pateiktas pasiūlymas dėl Lietuvos Respublikos prekių ženklų registro nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. vasario 21 d. Nr. 188, pakeitimo projekto;
- Parengtas Prekių ženklų registravimo taisyklių, patvirtintų VPB direktoriaus 2004m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. 3R-37, pakeitimo projektas, kuriuo šios taisyklės išdėstytos nauja redakcija;
- Parengtas Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolo įgyvendinimo tvarkos, patvirtintos VPB direktoriaus 2000 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 123, pakeitimo projektas, kuriuo ši tvarka išdėstyta nauja redakcija;

• Įgyvendinant Patentinių patikėtinių įstatymą, kuris įsigaliojo 2018 m. gegužės 1 d. parengti šie teisės aktų projektai

- Praktinio darbo stažo pramoninės nuosavybės srityje tvarkos aprašas (patvirtintas 2018-04-30 VPB direktoriaus įsakymu Nr. 3R-14);
- Patentinių patikėtinių profesinės kvalifikacijos pripažinimo tvarkos aprašas (patvirtintas 2018-06-13 VPB direktoriaus įsakymu Nr. 3R-26);
- VPB informacijos teikimo patentinių patikėtinių institutui tvarkos aprašas (patvirtintas 2018-05-29 VPB direktoriaus įsakymu Nr. 3R-15)
- Patentinių patikėtinių etikos kodekso projektas, kuris pateiktas Patentinių patikėtinių institutui.

• Įgyvendinant Bendrąjį duomenų apsaugos reglamentą parengti šie teisės aktai:

- Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro asmens duomenų tvarkymo ir duomenų subjektų teisių įgyvendinimo tvarkos aprašas (patvirtintas VPB direktoriaus 2018-06-06 įsakymu Nr. 3R-20).
- VPB tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, asmens duomenų tvarkymo ir saugojimo politika (patvirtinta VPB direktoriaus 2018-06-06 įsakymu Nr. 3R-20).

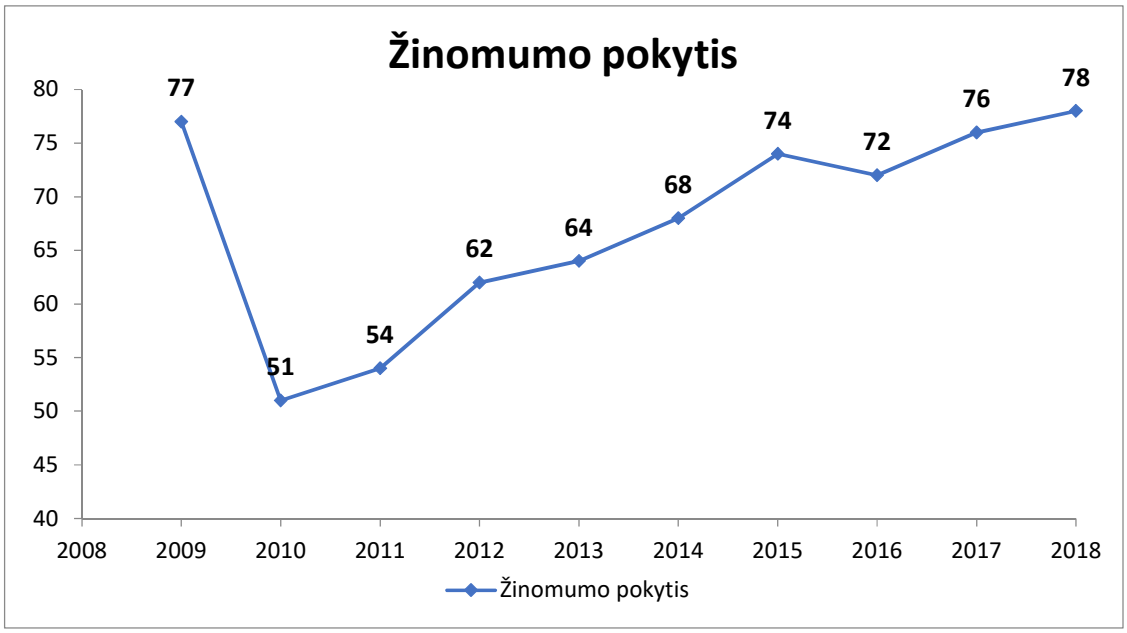
• Parengti kiti teisės aktų projektai:

- Pradinis Papildomos apsaugos liudijimų išdavimo taisyklių, patvirtintų VPB direktoriaus 2001 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 118, pakeitimo projektas;
- Parengti ir VPB direktoriaus 2018-04-10 įsakymu Nr. 3R-12 patvirtinti Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro kokybės vadybos sistemos vadovas, kokybės politika ir kokybės tikslai.

2 priemonė. Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones ir galimybes 02-01-02

2018 m. siekdamas prisidėti prie Lietuvos inovacijų plėtros 2014 – 2020 metų programos įgyvendinimo, VPB vykdė programos įgyvendinimo 2018 – 2020 metų veiksmų plano 2.2.2. veiksmą – „Populiarinti pramoninės nuosavybės apsaugos priemones ir galimybes“ bei 2.2.3. veiksmą – „Teikti informacinę ir metodinę pagalbą asmenims, siekiantiems gauti išradimo patentą, užregistruoti dizainą ar prekių ženklą“ (Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2018-01-30 įsakymas Nr.4-58 „Dėl Lietuvos Inovacijų plėtros 2014 – 2020 metų programos įgyvendinimo 2018-2020 metų veiksmų plano patvirtinimo“).

Uždavinio produkto vertinimo kriterijus – „Verslo subjektų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalis proc.“ (P-0201-02-01-03). Šio kriterijaus vykdymas fiksuojamas atliekant visuomenės apklausą dėl pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių žinomumo lygio.

4 pav. Verslo subjektai, žinantys apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes (proc.)

2018 m. Pramoninės nuosavybės apsaugos galimybių žinomumo sociologinio tyrimo duomenimis 4 procentais (lyginant su 2017 m.) – iki 78 procentų – išaugo respondentų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugą (šis skaičius stabiliai auga per pastaruosius 3 metus). Du trečdaliai (69 proc., per metus išaugo 3 procentų) apklaustų juridinių asmenų norėdami registruoti intelektinę nuosavybę kreiptųsi į VPB. Atsižvelgiant į tai, kad VPB veiklos pobūdis bei teikiamos paslaugos yra specifinės, apimančios tik pakankamai siaurą veiklos sritį, vertintina, kad šis skaičius yra pakankamai geras ir parodantis, jog švietimo ir informacijos sklaidos priemonės yra parenkamos bei įgyvendinamos tinkamai ir efektyviai (4 pav.).

Užtikrindamas visuomenės švietimą pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidą bei populiarindamas pramoninės nuosavybės apsaugą, VPB 2018 m. įgyvendino 21 švietimo priemonę (atskirus (netęstinio pobūdžio) renginius, t.y. 91 proc. visuomenės švietimo ir 100 proc. informacijos sklaidos priemonių, numatytų VPB 2018 m. švietimo ir sklaidos priemonių plane. Papildomai dalyvauta ir skaityta 10 pranešimų VPB ir partnerių organizuotuose renginiuose. Be to, vykdant informacijos sklaidos priemones, kas mėnesį teikta informacija apie Lietuvos patentus EPT Espacenet ir INPADOC duomenų bazėms; periodiškai atnaujintos VPB internetinės išradimų, prekių ženklų ir dizaino duomenų bazės. 2018 m. parengta apžvalginė informacinio leidinio „Lietuvos Respublikos valstybinio patentų biuro 2017 m. metinė apžvalga" elektroninė forma, paskelbta 2017 m. statistika ir 24 oficialūs biuleteniai.

VPB įgyvendinamos visuomenės švietimo priemonės apima visas tikslines VPB auditorijas: verslą, mokslo ir studijų institucijas, teisėsaugos institucijų atstovus, profesionalius atstovus (patentiniai patikėtiniai ir advokatai), pavienius kūrėjus bei jaunimą.

2018 m. VPB kartu su VšĮ „STEP AS" dalyvavo projekte „Neformaliojo vaikų švietimo paslaugų plėtra", kurio pagrindinis tikslas yra skatinti mokinių kūrybiškumą, ir padėti susiorientuoti renkantis ateities profesiją, suteikti galimybę kitaip pažvelgti į mokslą, meną, gamtą, kultūrą. Įgyvendinant šį projektą VPB pernai apsilankė 14 klasių iš visos Lietuvos (kiek daugiau nei 300 mokinių ir 14 mokytojų). Be to, 2018 m. VPB, bendradarbiaudamas su PINO, atskirai įvertino Europos Sąjungos jaunųjų mokslininkų nacionaliniame konkurso etape dalyvaujančius jaunųjų mokslininkų darbus ir specialiuoju PINO įsteigtu prizu apdovanojo KTU gimnazijos mokinę Gabiją Jurkevičiūtę (darbo vadovas dr. Paulius Čižas). Jos darbas „Itakoninės rūgšties poveikis neuronų gyvybingumui" VPB vertinimo komisijos (kurios darbe taip pat dalyvavo ir Lietuvos patentinių patikėtinių instituto atstovas bei Mokslo, inovacijų ir technologijų agentūros (MITA) atstovas) buvo

pripažintas geriausiu, atsižvelgiant į pasiūlyto techninio sprendimo, jo inovatyvumo, kūrybiškumo, praktinio pritaikomumo bei darbo išbaigtumo ir sprendimo nuoseklumo kriterijus. PINO apdovanojimui gauti Lietuvos moksleivių darbas buvo teikiamas antrą kartą. PINO apdovanojimą moksleivei iškilmingoje ceremonijoje Valdovų rūmuose 2018 m. gruodžio 18 d. įteikė Ministras Pirmininkas.

Rengiantis išankstinės intelektinės nuosavybės diagnozės metodikos atnaujinimui (metodika nebuvo atnaujinta dėl žmogiškųjų išteklių trūkumo) buvo ieškoma formos ir objektyvių kriterijų kaip atrinkti įmones, kurioms bus teikiama pramoninės nuosavybės išankstinės diagnozės paslauga. Su VšĮ „Versli Lietuva“ aptarta galimybė prisijungti prie „Versli Lietuva“ Eksporto departamento atliekamos eksporto diagnostikos paslaugos, pramoninės nuosavybės diagnozės paslaugas teikiant šioje „Versli Lietuva“ programoje dalyvaujančioms įmonėms. Metodika bus peržiūrėta ir atnaujinta 2019 m., lygiagrečiai teikiant ir nurodytas paslaugas, ir kartu atsižvelgiant į praktikoje išryškėjusius aktualius praktinius paslaugos teikimo aspektus.

Tęsdamas bendradarbiavimą su universitetais, VPB pasirašė dar vieną susitarimą dėl patentinės informacijos centro (PATLIB) steigimo Klaipėdos universitete ir Klaipėdos mokslo ir technologijų parke. Tai yra jau šeštasis PATLIB centras šalyje, PATLIB centrai veikia VPB, Gen. J. Žemaičio Lietuvos karo akademijos (LKA) Karo mokslų ir technologijų bibliotekoje, Kauno technologijų universiteto Nacionaliniame inovacijų ir verslo centre, Lietuvos sveikatos mokslų universitete bei Vilniaus universitete. 2018 m. įvyko ir pirmasis koordinacinis visų šešių Lietuvoje įsteigtų PATLIB centrų kontaktinių asmenų susitikimas, kuriame aptartas bendradarbiavimo ir dalinimosi patirtimi PATLIB centrų veiklos klausimais poreikis, bendri renginiai bei mokymai centrų darbuotojams. PATLIB centrų plėtra vykdoma įgyvendinant dvišalį VPB ir EPT bendradarbiavimo susitarimą.

Siekiant tobulinti profesionalių atstovų (patentinių patikėtinių) kvalifikaciją, 2018 m. balandžio 24 - 25 d. Vilniuje buvo surengti praktiniai PINO mokymai patentiniams patikėtiniams tarptautinių paraiškų padavimo procedūrų klausimais.

VPB, bendradarbiaudamas su ESINT, kasmet organizuoja mokymus teisėsaugos institucijų atstovams. 2018 m. spalio 17 – 18 d. vyko Lietuvos teismų atstovams skirtas seminaras „Pagrindiniai prekių ženklų apsaugos ir ginčų dėl prekių ženklų nagrinėjimo sistemos aspektai įgyvendinant ES prekių ženklų reformą“. Seminare dalyvavo apie 80 Lietuvos Aukščiausiojo, Lietuvos apeliacinio, Vilniaus apygardos teismų teisėjų. Renginyje pranešimus skaitė lektoriai iš ESINT, PINO bei nacionaliniai lektoriai.

VPB kasmet organizuoja renginius skirtus verslo atstovams bei kitiems suinteresuotiems asmenims. 2018 m. lapkričio 29-30 d. Vilniuje, bendradarbiaujant su ESINT surengta konferencija „Intelektinė nuosavybė. 100 metų praėjus“. Renginyje aptarti intelektinės nuosavybės apsaugos Lietuvoje iššūkiai, prekių ženklų vystymas nuo verslo idėjos iki komercinės sėkmės bei intelektinės nuosavybės apsauga užsienio (JAV, Kinijos ir kt.) rinkose, savo patirtimi jame dalinosi įvairių Lietuvos ir užsienio įmonių atstovai bei teisininkai, renginys sulaukė puikaus dalyvių vertinimo (2 dienų konferencijoje apsilankė daugiau nei 150 lankytojų).

Atsižvelgiant į tai, kad 2018 m. buvo įgyvendinama prekių ženklų teisinės apsaugos sistemos reforma, 2018 m. gruodžio 11 d. VPB surengė seminarą „Prekių ženklų ir dizaino apsaugos praktika. Prekių ženklų reforma. Kas ir (ar) kaip keisis“, kuriame buvo pristatyti svarbiausi teisiniai ir praktiniai reformos aspektai, apžvelgta naujausia teismų praktika, aptarta kaip kokybiškai naudotis VPB, ESINT, PINO prekių ženklų ar dizaino duomenų bazėmis, atliekant prekių ženklų ar dizaino paieškas, kaip teisingai klasifikuoti prekes ir paslaugas registruojant prekių ženklą. Šis seminaras užbaigė metinių renginių, skirtų visuomenės švietimui prekių ženklų, dizaino ir kitų intelektinės nuosavybės teisių apsaugos ir teisių gynimo klausimais, ciklą.

Nacionalinės inovacijos bei mokslo pasiekimai pernai pristatyti ir tarptautiniu lygiu: VPB kartu su kolegomis iš Latvijos ir Estijos 2018 m. rugsėjo 24 d. – spalio 2 d. Ženevoje (Šveicarija) PINO Generalinių asamblėjų 58-osios sesijos susitikimų metu pristatė parodą „Baltijos šalių šimtmetis. Kūryba ir inovacijos, įkvėptos gamtos“, skirtą trijų Baltijos šalių nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio jubiliejui. Renginyje dalyvavo daugiau nei 1 tūkstantis delegatų iš PINO valstybių narių, nevyriausybinių organizacijų ir diplomatinių atstovybių. Parodoje buvo demonstruojami visų trijų

šalių inovacijos ir intelektinės nuosavybės teisėmis saugomi gaminiai, atspindintys Baltijos regiono identitetą ir gamtos bei technologijų sintezę.

Pagal techninio bendradarbiavimo sutartį su ESINT įgyvendinta informacinė kampanija: „15 min“ naujienų portale publikuoti 8 straipsniai, 2 informaciniai vaizdo klipai, 2 apklausos, „Verslo žiniose“ publikuoti 6 straipsniai, 2 apklausos, socialiniuose tinkluose (Facebook, Linked In) publikuota 170 žinučių intelektinės nuosavybės apsaugos tema, socialiniuose tinkluose VPB profiliai turi daugiau nei 400 sekėjų, parengtas komiksas vaikams apie klastočių žalą, didžiausiuose Lietuvos miestuose (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys) viešajame transporte transliuoti 2 informaciniai vaizdo klipai apie klastočių žalą bei dizaino ir prekių ženklo registracijos svarbą.

Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo šimtmečio proga, bendradarbiaujant su Vilniaus universiteto Istorijos fakultetu, išleista monografija „Išrasta Lietuvoje: daiktai, idėjos, žmonės“.

2018 m. VPB interneto svetainėje publikuota beveik 100 informacinių žinučių įvairiais aktualiais pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais, BNS Spaudos centre paskelbtos 9 žinutės intelektinės nuosavybės tematika. Taip pat parengti bei išplatinti 8 vidiniai VPB naujienlaiškiai.

4 priemonė. Vykdyti tarptautinių sutarčių ir ES teisės aktų pramoninės nuosavybės apsaugos srityje nuostatas dėl registravimo ir informavimo 02-01-04

Vykdant šią priemonę VPB vykdė nacionalinės patentų tarnybos ir centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijas pagal tarptautines sutartis – Patentinės kooperacijos sutartį (toliau - PCT), Europos patentų konvenciją (toliau – EPK), Madrido sutarties dėl tarptautinės prekių ženklų registracijos protokolą, Hagos susitarimo dėl pramoninio dizaino tarptautinės registracijos Ženevos aktą dėl tarptautinės pramoninio dizaino registracijos, Europos Sąjungos teisės aktus – Tarybos 2001 m. gruodžio 12 d. reglamentą (EB) Nr. 6/2002 dėl Bendrijos dizainų; 2017 m. birželio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2017/1001 dėl Europos Sąjungos prekių ženklo (kodifikuota redakcija).

2018 metais buvo gautos 3231 nacionalinės paraiškos (patentų, papildomos apsaugos, prekių ženklų, dizaino). Vykdant įsipareigojimus pagal tarptautines sutartis buvo gautos 87 tarptautinės ženklų paraiškos pagal Madrido sutarties dėl tarptautinės ženklų registracijos protokolą.

VPB, įgyvendindamas Patentų įstatymo ir EPK nuostatas, apskaičiuoja metų mokesčius, sumokėtus už Europos patentų galiojimą Lietuvos Respublikoje, ir, vykdydamas valstybės įsipareigojimą, 50 proc. šių mokesčių grąžina EPT. 2018 metais grąžintina EPT suma sudarė 906,8 tūkst. eurų.

2018 m. buvo sėkmingai vykdomas tarptautinis bendradarbiavimas pramoninės nuosavybės apsaugos srityje. VPB darbuotojai dalyvavo PINO Generalinių asamblėjų sesijoje, 10-yje PINO komitetų sesijų, darbo grupių susitikimų ir posėdžiuose.

VPB darbuotojai 2018 m. atstovavo Lietuvą 4-iuose EPO Administracinės tarybos susitikimuose, 2-uose Biudžeto ir finansų komiteto susitikimuose, kuriuose buvo svarstomi organizaciniai, administraciniai, finansiniai EPO veiklos bei Europos patentų teisinio reguliavimo klausimai. 2018 m. VPB darbuotojai dalyvavo 9-iuose įvairaus pobūdžio EPO renginiuose – komitetuose, valstybių narių atstovų susitikimuose, kituose dalykiniuose renginiuose.

VPB darbuotojai 2018 m. atstovavo Lietuvos Respublikai ESINT valdymo organų posėdžiuose: 2-uose Valdymo tarybos, 2-uose Biudžeto komiteto ir 2-uose jungtiniuose Valdymo tarybos ir Biudžeto komiteto posėdžiuose svarstant ESINT organizacinius, administracinius ir finansinius klausimus. VPB ekspertai 2018 m. dalyvavo 24-iuose ESINT ir nacionalinių tarnybų atstovų techninio bendradarbiavimo, sąveikos ir kituose susitikimuose prekių ženklų ir dizaino klausimais.

VPB darbuotojai 2018 m. dalyvavo 21-ame Europos Sąjungos institucijų posėdyje – ES Tarybos darbo grupės posėdžiuose, ES Komisijos ekspertų darbo grupių susitikimuose.

VPB atstovas taip pat dalyvavo 2-uose EBPO darbo grupių posėdžiuose.

Be to, 2018 m. VPB darbuotojai dalyvavo 4-uose kasmet vykstančiuose Šiaurės ir Baltijos patentų tarnybų bendradarbiavimo ekspertiniuose ir tarnybų vadovų susitikimuose, taip pat kituose susitikimuose.

2018 m. buvo vykdomi bendradarbiavimo projektai, kurių išlaidas 75 proc., o kai kuriais atvejais 100 proc., dengė EPT:

• dalyvavimas EPT Bendrinės kalbos mokymų projekte, skirtame VPB darbuotojų užsienio kalbos (anglų ir prancūzų) mokymams (užsienio kalbų 2018 m. pagal šį projektą su EPT finansavimu mokėsi 8 VPB darbuotojai);

• dalyvavimas projekte „Institucijos gebėjimų stiprinimas“, skirtame VPB darbuotojų kvalifikacijos tobulinimui (8 VPB darbuotojai dalyvavo 11 EPT mokymų);

• vykdant projektą „Parama EQE kandidatams“ (projektas skirtas asmenims, siekiantiems laikyti Europos kvalifikacinį egzaminą ir įgyti teisę atstovauti pareiškėjams EPT), VPB skelbė informaciją apie šį projektą suinteresuotiems asmenims.

VPB glaudžiai bendradarbiaujant su ESINT, kaip ir kasmet, 2018 m. buvo pasirašyta Techninio bendradarbiavimo sutartis, kuri apėmė 20 Europos bendradarbiavimo projektų (ang. *European Cooperation Projects, ECP*), iš jų 6 visuomenės švietimo ir pramoninės nuosavybės informacijos sklaidos projektus. Dalyvavimo šiuose projektuose išlaidas 90 proc. padengia ESINT. Dalis projektų susijusi su elektroninių paslaugų tobulinimu, prieigos prie pramoninės nuosavybės informacijos supaprastinimu bei prekių ženklų ir dizaino registravimo praktikos suvienodinimu.

2018 m. VPB sėkmingai tęsė dalyvavimą ESINT Observatorijos projekte Case Law (liet. Teismų praktika): atrinktos ir išanalizuotos svarbiausios 2017 - 2018 m. laikotarpio civilinės Lietuvos teismų praktikos civilinės ir baudžiamosios intelektinės nuosavybės srities bylos. Viešai skelbiami teismų sprendimai ir jų santraukos pateiktos paskelbimui Europos intelektinės nuosavybės teisių pažeidimų stebėsenos centro duomenų bazėje.

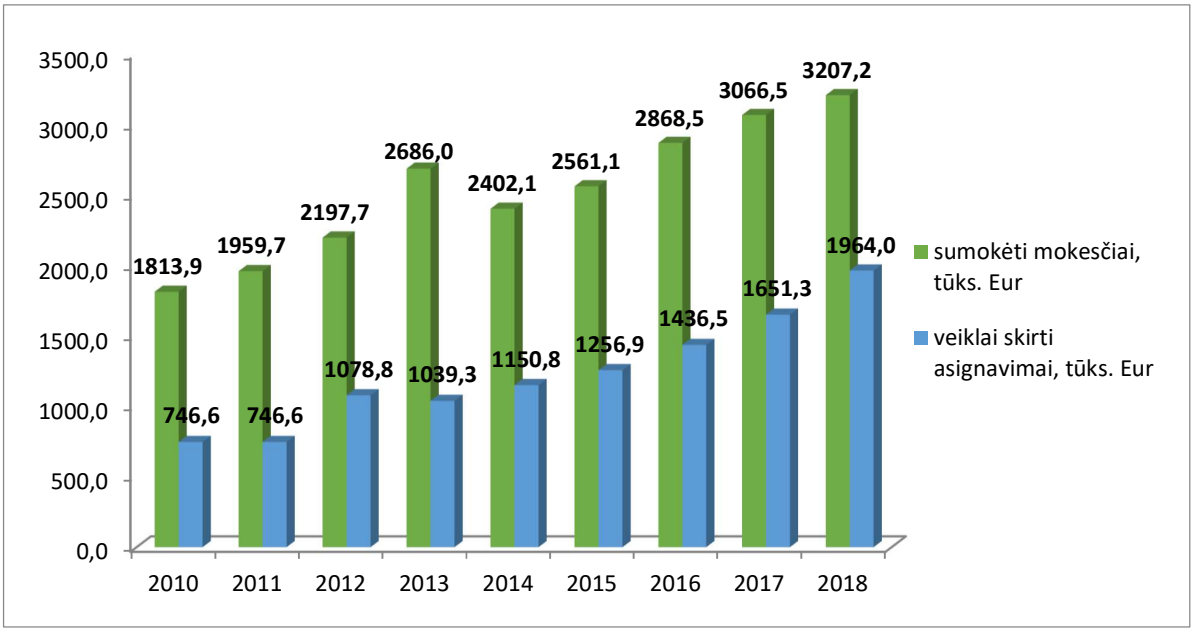
2018 m. buvo tęsiamas prekių ženklų ir dizaino dokumentų skaitmenizavimo projektas. Buvo suskaitmeninti galiojančių nacionalinių prekių ženklų ir dizainų dokumentai bei šių dokumentų 10-ies metų archyvas – 83 922 bylos. Ši skaitmenine forma prieinama informacija bus naudojama tobulinant VPB veiklos organizavimą ir atsisakant popierinių dokumentų naudojimo vidiniuose prekių ženklų ir dizaino registravimo procesuose.

2018 m. VPB, dalyvaudamas ESINT Akademijos mokymosi portalo projekte, kartu su ESINT ir kitų ES valstybių nacionalinių intelektinės nuosavybės biurų atstovais įrašė 3 mokomuosius modulius (trumpus internetinius seminarus): “Kaip naudotis TMClass įrankiu” (2018 m. gegužė, Alikantė), “Kaip apsaugoti prekių ženklą Lietuvoje” ir “Kaip apsaugoti dizainą Lietuvoje” (2018 m. lapkritis, Madridas). Visų trijų modulių įrašymą organizavo ir finansavo ESINT.

Kitais projektais buvo vykdoma ESINT Konvergencijos programa, kurios tikslas suderinti, suvienodinti prekių ženklų registravimo praktiką, tobulinti nacionalines prekių ženklų registracijos sistemas, kurti bendrus prekių ir paslaugų klasifikavimo įrankius, atlikti prekių ir paslaugų klasifikavimo terminų lietuvių kalba patikrą. 2018 m. buvo inicijuoti nauji Konvergencijos programos projektai: CP8 „Ženklo naudojimas tokia forma kuri skiriasi nuo registruoto ženklo“, CP9 „Erdvinio ženklo, turinčio papildomų elementų, skiriamasis požymis, kai pati forma neturi jokio skiriamojo požymio“, CP10 „Dizaino atskleidimo internete vertinimo kriterijai“, CP11 „Naujos ženklų rūšys: formalių reikalavimų ir atsisakymo registruoti pagrindų ekspertizė“ ir CP12 „Įrodymai prekių ženklų apeliacijų procedūrose“. VPB specialistai pildė ESINT parengtus klausimynus, analizavo bendrosios praktikos dokumentus, teikė komentarus ar pastabas.

KITA INFORMACIJA

VPB tvarkydamas valstybės registrus ir registruodamas išimtines teises į pramoninės nuosavybės objektus 2018 metais į valstybės biudžetą surinko 3207,2 tūkst. eurų. 2018 m. VPB iš biudžeto skirti asignavimai sudarė 1964,0 tūkst. eurų, t. y. apie 50 proc. asignavimų nuo valstybės biudžeto pajamų už VPB atliekamus veiksmus (5 pav.).

5 pav. Sumokėtų mokesčių į biudžetą ir VPB vykdomos veiklos finansavimo iš biudžeto santykis

Įgyvendinant „vieno langelio“ asmenų aptarnavimo funkciją įstaigoje priimamos paraiškos, asmenų prašymai, skundai, įteikiami ar siunčiami atsakymai asmenims, išduodamos pažymos, pramoninės nuosavybės dokumentai, teikiama informacija pramoninės nuosavybės objektų registravimo procedūrų klausimais tiesiogiai, telefonu, VPB tinklalapio skyriuje „Klausimai – atsakymai“ ir elektroniniu paštu.

2018 metais įteikta ar išsiųsta apie 28 tūkst. atsakymų, pažymų, pramoninės nuosavybės dokumentų, raštų (iš jų apie 9440 – elektroniniu būdu per EPAS). Dokumentų valdymo sistemoje buvo užregistruoti 3192 gaunami ir siunčiami raštai, atsakyta į apie 1698 VPB tinklalapyje arba informaciniu elektroniniu paštu pateiktų klausimų. Buvo teikiama informacija informaciniu telefonu – apie 12 000 skambučių.

III. PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATAI

	Uždavinio įgyvendinimo vertinimo kriterijų vykdymas per I-IV ketv.			
	Produkto kriterijaus kodas (P-_____), pavadinimas	**2018 metų planas**	**Įvykdymas**	**Įvykdymo procentas**
	P-02-001-02-01-01 Prekių ženklų ekspertizių atlikimo vidutinis terminas, mėn.	3,5	3,2	109 %
	P-02-001-02-01-02 Pagal nacionalines procedūras įsigaliojusių Lietuvos Respublikoje pramoninės nuosavybės objektų skaičius, vnt.	6125	6116	100 %
	P-02-001-02-01-03 Verslo subjektų, žinančių apie pramoninės nuosavybės apsaugos galimybes, dalis proc.	74 %	78 %	105 %
Veiksmai	**Veiksmų atlikimo rodikliai**			
Priimti prašymus registruoti pramoninės nuosavybės objektus Lietuvos Respublikoje	• Priimtų prašymų registruoti pramoninės nuosavybės objektus skaičius, vnt.	6000	6887	115 %
Tvarkyti patentų registrą teisės aktų nustatyta tvarka	• Atliktų patentų paraiškų ekspertizių skaičius, vnt.	130	100	77 %
	• Išduotų Lietuvos Respublikos patentų skaičius, vnt.	115	92	80 %
	• Išduotų papildomos apsaugos liudijimų skaičius, vnt.	40	36	90 %
	• Paskelbtų įsigaliojusių Europos patentų skaičius, vnt.	1800	1998	111 %
	• Išduotų išrašų iš Lietuvos Respublikos patentų registro, atliktų patentų pratęsimų, pakeitimų bei kitų įrašų registre skaičius, vnt.	520	567	109 %
Tvarkyti Lietuvos Respublikos prekių ženklų registrą teisės aktų nustatyta tvarka	• Atliktų prekių ženklų ekspertizių skaičius, vnt.	4600	4660	101 %

	• Įregistruotų Lietuvos Respublikos prekių ženklų skaičius, vnt.	2850	2632	92 %
	• Tarptautinių prekių ženklų registracijų, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje skaičius, vnt.	1250	1300	104 %
	• Išduotų išrašų iš Lietuvos Respublikos prekių ženklų registro, atliktų prekių ženklų pratęsimų, pakeitimų bei kitų įrašų registre skaičius, vnt.	5000	5131	103 %
	• Prekių ženklo ekspertizės atlikimo termino trumpėjimas, proc. (2017 m. – 3,6 mėn.)	3 %	11 %	367 %
	• Prekių ženklų paraiškų, kurios nereikalauja paraiškos trūkumų šalinimo, ekspertizių, atliekamų ne ilgiau kaip per 2 d. d., dalis, ne mažiau kaip, proc. (2017 m. – 80).	80 %	84 %	105 %
Tvarkyti Lietuvos Respublikos dizaino registrą teisės aktų nustatyta tvarka	• Atliktų dizaino ekspertizių skaičius, vnt.	100	105	105 %
	• Įregistruotų Lietuvos Respublikos dizainų skaičius, vnt.	30	39	130 %
	• Tarptautinių dizaino registracijų, kurioms suteikta apsauga Lietuvos Respublikoje skaičius, vnt.	80	55	69 %
	• Išduotų išrašų iš Lietuvos Respublikos dizaino registro, atliktų dizaino pratęsimų, pakeitimų bei kitų įrašų registre, vnt.	50	87	174 %
Nagrinėti apeliacijas ir protestus	• Išnagrinėtų apeliacijų skaičius, vnt.	10	6	60 %
	• Išnagrinėtų protestų skaičius, vnt.	125	126	101 %
	• Apeliacinio skyriaus sprendimų pakeisti ekspertų sprendimus, dėl kurių buvo paduotos apeliacijos, dalis, ne daugiau kaip, proc. (2017 m. – 30)	30 %	33 %	neįvykdyta
	• Teismo sprendimų pakeisti Apeliacinio skyriaus sprendimus, dalis, ne daugiau kaip, proc. (2017 m. – 15)	15 %	0	įvykdyta

Organizuoti ir vykdyti darbuotojų mokymą, kvalifikacijos tobulinimą	• Mokymo plano įvykdymas, proc.	100 %	88 %	88 %
Tobulinti VPB veiklos kokybės sistemą bei veiklos efektyvumą	• Įdiegta ir sertifikuota kokybės vadybos sistema pagal ISO 9001:2015 kokybės vadybos standartą, vnt.	1	1	100 %
	• Atlikta atrankinė paraiškų trūkumų analizė ir parengtas veiksmų trūkumams mažinti planas, vnt.	1	1	100 %
	• Prekių ir paslaugų klasifikacijos duomenų bazė (Nicos klasifikacija) integruota į elektroninę paraiškų padavimo sistemą, vnt.	1	1	100 %
	• Atnaujinta prekių ženklų ir dizaino paraiškų ir susijusių prašymų teikimo elektroniniu būdu vartotojo instrukcija, vnt.	1	1	100 %
	• Parengtas prekių ir paslaugų klasifikavimo prekių ženklų paraiškose vadovas, vnt.	1	1	100 %
	• Prekių ženklų ir (ar) Dizaino registrų administravimo paslaugų, kurioms sudaryti procesų vertės žemėlapiai, skaičius, vnt.	2	2	100 %
	• Paslaugų, susijusių su Prekių ženklų ir Dizaino registrų tvarkymu, kai pareiškėjo prašymas yra be trūkumų, suteikimas ne ilgiau nei per 15 darbo dienų, proc.	90 %	86 %	96 %
	• Atliktos tikslinės apklausos (pramoninės nuosavybės galimybių žinomumo, kokybės klausimais), vnt.	3	3	100 %
Plėsti ir tobulinti VPB elektronines paslaugas bei diegti registrų tvarkymo technologinius sprendimus (pagal VPB 2018-2020 m. Investicijų projektą)	• Patentų registro administravimo (angl. back office) programinės įrangos diegimo užbaigtumas, proc.	65 %	65 %	100 %
	• Prekių ženklų registro ir Dizaino registro administravimo sistemos programinės įrangos technologijos atnaujinimo įdiegimas, vnt.	1	0	0 %
	• VPB elektroninių paslaugų, teikiamų ketvirtu (bendradarbiavimo) brandos lygiu, dalis, proc. (2017 m. – 55 proc.)	79 %	80 %	101 %

Parengti Valstybinio patentų biuro informacinių technologijų ilgalaikes plėtros gaires	• Parengtas gairių skaičius, vnt.	1	100 %	100 %
Diegti, modernizuoti ir prižiūrėti informacines sistemas, reikalingas efektyvesnėms ir kokybiškesnėms paslaugoms, susijusioms su VPB veikla tvarkant valstybės registrus, teikti (pagal VPB 2018–2020 m. investicijų projektą)	• Įsigyta DBVS *Informix* licencija, reikalinga nepertraukiamam VPB tvarkomų registrų duomenų bazių veikimui užtikrinti, vnt.	1	1	100 %
Organizuoti ir vykdyti viešuosius pirkimus	• Laiku pradėtų ir įvykdytų viešųjų pirkimų dalis nuo numatytųjų plane, proc.	100 %	103 %	103 %
Rengti VPB veiklą tobulinančius teisės aktus	• Parengtų pasiūlymų dėl teisės aktų projektų, skaičius, vnt.	8	8	100 %
Veiksmai	**Veiksmų atlikimo rodikliai:**			
Šviesti visuomenę pramoninės nuosavybės apsaugos klausimais ir skleisti pramoninės nuosavybės informaciją; teikti informacinę ir metodinę pagalbą	• VPB visuomenės švietimo ir informacijos sklaidos plano priemonių įvykdymas, įskaitant priemones, susijusias su informacinės ir metodinės pagalbos teikimu, proc.	100 %	95 %	95 %
	• Parengtų ir viešai paskelbtų aktualių 2015 – 2017 m. teismų praktikos apžvalgų skaičius, vnt.	1	100 %	100 %
	• Parengtų ir viešai paskelbtų aktualių 2018 m. teismų praktikos apžvalgų skaičius, vnt.	4	100 %	100 %
	• Parengtas visuomenės švietimo ir informacijos sklaidos renginių organizavimo aprašas, vnt.	1	100 %	100%
	• Parengta ir atnaujinta išankstinės intelektinės nuosavybės diagnozės metodika, vnt.	1	0 %	0 %
Pateikti registrų duomenis visuomenei atvirais duomenų formatais	• Registrų skaičius, kurių duomenys visuomenei pateikiami atvirais duomenų formatais, vnt.	1	100 %	100 %

	• Parengtas kitų VPB veiklos sričių duomenų atvėrimo priemonių planas, vnt.	1	100 %	100 %
Veiksmai	**Veiksmų atlikimo rodikliai:**			
Užtikrinti nacionalinės patentų tarnybos ir centrinės pramoninės nuosavybės tarnybos funkcijų vykdymą pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT), Europos patentų konvenciją (EPK), Madrido protokolą, Ženevos aktą ir Europos Sąjungos teisės aktus	• Priimtų prašymų pagal PCT, Europos patentų konvenciją (EPK), Madrido protokolą, Ženevos aktą ir Europos Sąjungos teisės aktus nagrinėjimas teisės aktų nustatytais terminais, proc.	100 %	100 %	100 %
Apskaičiuoti metų mokesčius, sumokėtus už Europos patentų galiojimą Lietuvos Respublikoje, įgyvendinant Lietuvos Respublikos patentų įstatymo ir EPK nuostatas ir vykdant valstybės įsipareigojimą, 50 proc. šių mokesčių grąžinti Europos patentų tarnybai	• Lietuvos Respublikoje galiojančių Europos patentų, už kuriuos mokami metų mokesčiai, skaičius.	7300	8234	113 %
Atlikti paieškas Lietuvos Respublikos prekių ženklų registre dėl ankstesnių prekių ženklų nurodymo pagal paraiškas Europos Sąjungos prekių ženklams	• Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybai pateiktų prekių ženklų paieškų ataskaitų skaičius, vnt.	500	587	117 %
Atstovauti ir dalyvauti tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų bei agentūrų valdymo organuose, darbo grupėse ir kituose renginiuose.	• Susitikimų, kuriuose atstovaujant Lietuvos Respublikai Pasaulio intelektinės nuosavybės organizacijos (PINO), Europos patentų organizacijos (EPO) ir Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tarnybos (ESINT) valdymo organuose ar ekspertų susitikimuose, Europos Sąjungos institucijų susitikimuose, kuriuose buvo pristatyta Lietuvos pozicija ar praktika, skaičius, vnt.	60	73	122 %
	Programos tikslo pasiekimo vertinimo kriterijų vykdymas per I-IV ketv.			

	Rezultato kriterijaus kodas (R-____), pavadinimas	2018 metų planas	Įvykdymas	Įvykdymo procentas
	R-02-001-02-02 Elektroniniu būdu paduotų prašymų dalis nuo visų paduotų prašymų, kurie gali būti paduoti elektroniniu būdu, proc.	72 %	76 %	106 %

IV. PROGRAMOS ASIGNAVIMŲ PANAUDOJIMAS

Asignavimai	Patvirtinti (patikslinti) asignavimai, tūkst. eurų	Panaudoti asignavimai, tūkst. eurų	Asignavimų panaudojimas, procentais
Iš viso asignavimų programai	2609,4	2443,4	93,6 %
Iš jų pagal finansavimo			
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas:	2609,4	2443,4	93,6 %
iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos			
1.2. ES ir kitos tarptautinės paramos lėšos			
1.3. specialiųjų programų lėšos ir pajamų įmokos	645,4	480,6	74,5 %
2. Kiti šaltiniai		191,5*	

* Finansavimas gaunamas vykdant bendradarbiavimo su tarptautinėmis organizacijomis projektus. 2018 m. buvo vykdoma Techninio bendradarbiavimo sutartis tarp VPB ir ESINT. Taip pat 2018 m. buvo vykdomi bendradarbiavimo su EPT projektai.

V. VYRIAUSYBĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

Įgyvendinant Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 4.1.3 darbo priemonę Nr. 6 „Bendros nacionalinės intelektinės nuosavybės sistemos pertvarkos, bendradarbiaujant su Pasauline intelektinės nuosavybės organizacija (PINO), atlikimas“, 2018 m. rugpjūčio mėn. Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija (PINO) Lietuvai pateikė ataskaitą „Rekomendacijos dėl klausimų, kurie svarstytini rengiant intelektinės nuosavybės strategiją Lietuvai“ (angl. „*Recommendations on issues that may be considered in developing an intellectual property strategy for Lithuania”*). Pirminę ataskaitos versiją, dėl kurios VPB pateikė pastabas, PINO pateikė 2018 m. sausio mėn. Ši ataskaita buvo parengta po 2017 m. rugsėjo mėn. vykusių PINO ekspertų susitikimų su Lietuvos valstybės institucijomis ir įstaigomis, universitetais, verslo ir kitų suinteresuotų subjektų atstovais, siekiant ištirti intelektinės nuosavybės apsaugos sistemos veikimą ir jos pagrindines problemas Lietuvoje. Vizitų techninį ir organizacinį aptarnavimą, vėlesnį informacijos teikimą ir tikslinimą PINO nuolat užtikrino VPB. Šioje ataskaitoje apibūdintas intelektinės nuosavybės apsaugos sistemos veikimo Lietuvoje kontekstas (strateginiai tikslai, teisinis reguliavimas, valstybės institucijų kompetencija, tyrimų ir švietimo bazė, pramoninė bazė, tarpininkavimo institucijos, teisių gynimas), pateikta diskusijų su suinteresuotais subjektais santrauka, ekspertų atlikta iškeltų svarbiausių klausimų (valstybės institucijų kompetencijų fragmentacija, tyrimų ir pramonės bendradarbiavimas, intelektinės nuosavybės vertė, inovacijos pramonėje, švietimas, prieiga prie finansavimo, kolektyvinio administravimo organizacijos, teisminė sistema ir teisių gynimas) analizė ir nurodyti galimi sprendimų būdai. Ataskaitoje taip pat suformuluotos ekspertų rekomendacijos. Teisingumo ministro 2018 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. 1R-189 buvo sudaryta darbo grupė bendros nacionalinės intelektinės nuosavybės sistemos pertvarkos įgyvendinimui koordinuoti, kurioje dalyvauja ir VPB atstovas. Darbo grupei pavesta svarstyti PINO ekspertų ataskaitoje pateiktas rekomendacijas ir pateikti pasiūlymus dėl jų įgyvendinimo. 2018 m. įvyko trys darbo grupės

posėdžiai, kuriuose buvo svarstomos atskiros rekomendacijos ir jų įgyvendinimo galimybės. Taip pat darbo grupė rengia konsoliduotą dokumentą, kuriame būtų įvertintos visos pateiktos rekomendacijos ir jų įgyvendinimo galimybės. Be to, darbo grupėje svarstomos valstybės politikos intelektinės nuosavybės srityje formavimo ir vykdymo konsolidavimo alternatyvos. Darbo grupę techniškai aptarnauja VPB. Pažymėtina, kad PINO pagalba įgyvendinant ataskaitoje užfiksuotas rekomendacijas VPB iniciatyva įtraukta į 2019 m. bendradarbiavimo planą su PINO.

Direktorius Arūnas Želvys